

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
SZENTGYURGY-TÉR 4. TEL. 2-52

Két millió

...öltöt akar kiképezni Oroszország az
...endő háboru számára — ez a legújabb
...és a világbéke-fronton. Az olvasó pe-
...negdöbbenve csóválja a fejét, hogy
...csak bolond dolog hitelt adni a lapok-
...hiszen ugyanezen a helyen alig néhány
...pta azt olvasta, hogy nem lesz Európa
...szovjet között háboru, mert Oroszor-
...a legtöbb európai állammal máris meg-
...amadási szerződéseket kötött. Amely
...akkal pedig még nem békült ki, azok
...hamarosan meglesz a nagy összeülke-
...lgen, valóban ezt jelenthettük rövide-
...rezelőtt. Mert maga az orosz hadügyek
...titosa nyilatkozta ezt ki és a szerző-
...ket is valóban aláírták, szent szóval
...becséselték. Igen, megkötötték azokat a
...nyos megnemtámadási szerződéseket,
...nyek minden háborus veszély leghat-
...asabb ellenszerei, feltéve, hogy nagyban
...lák elő azokat. Rooseveltnek legalább is
...véleménye. De hol van már a tavalyi
...illetőleg nem is a tavalyi, hanem a teg-
...hótti, sőt a tegnapi hó. Az államkor-
...nyzati elhatározások ugyanis ma igen
...osan változnak. Ami fehér volt, az hol-
...fekete, de igen könnyen lehetséges az
...ogy mire e sorok nyomtatásban látják
...a napvilágot, már ismét szívérvány-
...ben tüdőklök a politikai horizont. Nem
...szág járja a bolondok táncát, amikor az
...k pillanatban galambfehér békepeplum-
...egy szempillantással későbbben pedig
...hajú! kifáltással bombavetőkkel jelenik
...a színen, hanem a nemzetközi politikai
...ozások azok, amelyek az egymással el-
...mondó tényeknek ezt a danse macabre
...kcióját szolgáltatják ugyszólván perc-
...percre, mint egy furfangosan kiagyalt
...lydai film. Ha a magános ember, ha
...mely jámbor polgár, szerény magán-
...ében ilyen furesza változatait mutatná be
...mondott szónok és elhatározásoknak, a
...szekvenciának legalább reggeltől estig
...ó követelményeivel szemben, ugy való-
...zileg kétségbevonná az értelmi épségét.
...el azonban a nemzetközi világpolitika
...szabb misztikum, ott a hisztériának is
...van a tekintélye, hogy minden, ami tör-
...k, rettenetes nagy meggondolások ered-
...nyének látszik. Pérd meggondolásokról
...manapság szó sincs. A világ dolgának
...magasabb intőzői is ugyanarra a sorsra
...óttak, mint a közismert bűvészinas, aki
...gára zudította az elemek haragját és
...a bir velük. Mint bármelyikünk, ők ma
...k sem tudják, hogy mit hozhat a holnap,
...rt változnak értelmetlenül és ellent-
...ndóan tényei szériái, mint a rulett-já-
...ban a fekete és a vörös. Lesz háboru,
...n lesz háboru? — kérdik ők maguk is,
...n kevésbé szürke bizonytalanságban,
...nt mi, a szürke milliók és milliók. Ma
...erika a békés, holnap talán már megint
...oszország, holnapután pedig Japán. És
...enkezőleg. Mások meg onnan ordít fel a
...horus hang, ahonnan nem is vártuk. Min-
...n bizonytalan és minden változó, mint a
...ger apálya és dagálya. Csak egy bizonyos
...éltudatos a szavak esztelen játéka mö-
...tt, a fegyverkezés. Ha összeadjuk az elköl-
...ti milliárdokat, melyek fölülmulják az ősz-
...es létező aranykészleteket, akkor csak-
...mar belátjuk, hogy tulajdonképpen nem
...kell háboru. Mert már e puszító költele-
...sek is éppen elegendők arra, hogy amint
...példa mutatja, ezekbe is belepusztuljon a
...vesztett, lassan elnyomorodott, végleg
...ldussá lett világ.
Flaneur

Saját nemzeti életüket élhetik a kisebbségek ebben az országban mert nem lehet négy-öt millió kisebbséget kitessekelni

Jorga nagy beszéde a kisebbségekről:

A szenátus tegnapi ülésén Filipescu Grigore interpellációt jegyzett be a párisi román követség ügyében, majd Jorga volt miniszterelnök mondotta el a kisebbségi kérdésre és a nemzeti munkára vonatkozó nagyszabású beszédét. Azzal kezdte szavait, hogy Románia összes kisebbségei és a románság ügyében is szükséges felszólalnia.

A kisebbségi probléma az utóbbi időben nagyon sok politikust és politikai pártot foglalkoztatott, azonban senki sem találta meg azt a módot, amellyel ezt a problémát valóban kezelni kell.

Nyugodtan kijelentheti, hogy nem befolyásolta senki és nem nézi a politika szemüvegén keresztül ezt a kérdést. Vannak kérdések, amelyek nemcsak a

politikai pártok, hanem az egész ország belügye és ilyen kérdés a kisebbségi probléma is.

Ami a régi Romániát illeti, három kérdés foglalkoztatta: A zsidók, az iparszervezés és Dobrudza problémája. Jorga részletesen foglalkozott ezekkel a problémákkal, majd a mai helyzetre tért át és a románság nemzetiségi kötelezettségeiről beszélve kijelentette, hogy

helytelen az a hit, mintha a románságnak a nemzetiségekkel szemben semmiféle kötelezettsége nem volna.

Nemcsak elfoglalni kell a földet, hanem olyan egészséges, észszerű és nemzeti gondolatból átfűtött politikát kell folytatni, hogy a románság megállhassa a helyét.

het, hanem joguk van a saját nemzeti életüket élni, mert nem lehet négy-öt millió kisebbséget ebből az országból kitessekelni, de azt elvárhatjuk, hogy az uralkodó nép nacionalizmusát tiszteletben tartsák.

Mi nem folyadhatunk a német példához, hogy politikai ellenfeleinket esetleg koncentrációs táborba szállítsuk, nekünk csak civilizált eszközökkel lehet bántani és jogaikat megadni.

Nem lehet reményekkel áztatni és az ígéreteket a nemzetiségekkel szemben azután nem betartani, mert az rossz vért szül. Én tudom, hogy amikor miniszterelnök voltam, több kisebbségi iskolának megadtam a nyilvánossági jogot és nem bántam meg, mert hasznára volt az országnak.

Nekünk az a hivatásunk, hogy keleten az európai civilizációt védjük.

Azután beszélt a szász népről és arra intette a szenátust, hogy ne kezeljék a kisebbségeket politikai elgondolások szerint.

— Uraim — végezte beszédét — ebben az országban a mi és mindannyiunk építő munkájára szükség van. Ne rontsuk le azt, amit mások építettek. Rámutatott még arra, hogyan csökken a földműves és iparos generáció és milyen ijesztően nő a szellemi proletáriátus.

Tehát — fejezte be szavait — a nemzeti munka problémájának a megoldására van szükség és ezzel karöltve arra is, amit mi nemzetiségi kérdésnek nevezünk.

Jorgát a szenátus lelkesen megtapsolta. A beszéd után Gyárfás Elemér dr. magyar szenátor a következő nyilatkozatot tette:

— Jorga tanár beszédét felette jelentősnek tartom. Ma, amikor aggodalommal kell látnunk azt a túlfűtött és sulyos atmoszférát, értékesek ezek a kijelentések.

Bár nem oszthatjuk mindenben Jorga szavait, azonban alapvetően beszéde megszívlelendő és egyben figyelmeztetés, hogy a kisebbségeknek biztosítani kell egy a természet, mint a szerződésekből származó jogaikat.

Máramarosban kiszipolyozzák az őslakosságot

Ezután az egyes országrészek helyzetére tért át. Utalt arra, hogy Bukovinában az osztrákoktól kell tanulni a románságnak, hogy elgondolásai szerint betölthesse uralkodó szerepét. Beszélt a bukovinai őslakosság nyomoráról, majd áttért a máramarosi nyomorra. Ebben a megyében a román őslakosság a keresztrefeszítés kínjait éli. Itt a zsidóság van tulsúlyban. Hallottam — mondotta —, hogy a zsidó földbirtokos a robotoló román paraszt mellett állva ostort patogatott.

Ez a nép, amely zsidónak vallja magát, nem Izrael népe,

ezek kazárok, akik Galiciából kerültek ide. Most pedig kiszipolyozzák a népet. Itt segíteni kell a román parasztságon.

A szilágyi románság helyzetének megfestése után Jorga a magyarokkal foglalkozik. Megállapítja, hogy a magyar kisiparos és földesgazda nem irredenta, ami pedig a főuraikat illeti, azok viszont nem magyarok. Az örmény magyar főurak Bécs befolyása alatt állottak és legelőbbje nem is tudott magyarul. A Székelyföldön a befolyásolt politika folytán az egyes román vidékek teljesen elnemzetlenedtek.

A magyar kispolgárnak sok jó tulajdonsága van

Nem mondom — folytatta — a magyar kispolgárnak sok jó sajátossága van, amelyet mi átvehetnénk, azonban a nemzeti gondolat érvényesítése mellett.

A Székelyföldön a román elem veszendőben van.

A helyzetképek megfestése után levonta a konkluziót. Azt látjuk, — ugymond — hogy a bukovinai és máramarosi románság a halállal vívódik, fajtánk pedig az ország legtöbb részén nyomorog.

Ebből a szemszögből kell nézni a nemzetiségi kérdést. Ne azt nézzék, hogy az egyes igazgatóságokban, gyárakban, vagy másutt, mennyi az idegen. Ezen

a helyen és itt kell egy a nemzetiségek, mint nemzeti politikánk javára a problémát megoldani.

Azután a Bánságról beszélt és azt mondja, hogy ott van a legszebb és legégszesebb román fajta. Viszont a Bánságban a születési arányszám ijestően csökken. Kérde, ha ott kihal a románság, mi lesz a vagyonokkal. Azt a vagyont mind a zsidók, bolgárok, cigányok, svábok, magyarok fogják örökölni. Itt menteni kell a nemzetet egészséges nemzeti politika révén.

Azonban tévedés azt hinni, hogy a nemzeti munkapolitika mellett nem élhet kisebbség ebben az országban. Nemcsak él-

Mihalache a békeangyal. Mihalaché volt belügyminiszter, a nemzeti parasztpárt elnöke tegnap reggel Cluj-Kolozsvárra érkezett. A pályaudvaron H a t i e g a n és S e r b a n volt miniszterek fogadták. Mihalache tegnap délelőtt tanácskozott Pop Jonel volt államtit-

kárral, a Vaida-frakció egyik vezetőjével. Délután megérkezett M a n i u Gyula is és beható tanácskozást folytatott Mihalacheval, aki később Vaidával találkozott. Beavatottak szerint Mihalachenak ez az utolsó kísérlete, hogy az erdélyi csoportokat egymással kibékítse.

HOTEL IMPERIAL

București, Calea Victoriei 49 (a királyi palota mellett)
A főváros szívében a legelőkelőbb és főúri kényelemmel berendezett szálloda
Teljesen renoválva
Valamennyi szoba kilátással a Calea Victoriei-re, vagy a királyi palotára — Szobák tüdőszobával vagy anélkül — Új fogadótermek és olvasósobák — Bútor
Családi hely / Európai kiszolgálás / Versenyen aluli ára

Ha valamelyik Habsburg puccsot kísérelne meg és elfoglalná az osztrák trónt, abban az esetben Csehszlovákia azonnal visszahívja bécsi követét

Komoly kilátás van rá, — mondják a bécsi jelentések — hogy Középeurópa gazdasági kérdéseinek rendezése tekintetében Olaszország, Franciaország és a kisántant között a megegyezés hamarosan létrejön. Ennek megtörténte után nagy közös értekezletet hívnak össze, amelyen a D u n a-medence államainak gazdasági ügyeit megbeszélik.

Osztrák politikai körökben úgy tudják, hogy a román és a jugoszláv kormányok hajlandók egy ilyen konferencián közreműködni. A cseh kormány egyelőre még habozik.

Számolnak azonban azzal, hogy Franciaország nyomására a csehszlovák kormány is enged és beleegyezik a közös konferencia egybehívására. Ez a konferencia nem igényel majd vámuniot létrehozni, hanem gazdasági szerződések lehetőségét vitatja meg és igyekszik majd elsimítani azokat a nehézségeket, melyek jelenleg a gazdasági kapcsolatok kimélyítését lehetetlenné teszik.

B e n e s csehszlovák külügyminiszter kijelentette a Petit Parisien munkatársa előtt, hogy a H a b s b u r g o k restaurálása nem időszerű.

Ha azonban valamely Habsburg puccszerűen foglalná el az osztrák trónt, akkor Csehszlovákia azonnal visszahívja bécsi követét. Benes annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy Románia és Jugoszlávia hasonlóan cselekszik.

A kisántant a Habsburgok visszatérését minden erejéből megakadályozza. A kisántant mindennemű dunai probléma megoldását elfogadja, azonban a Habsburg-restauráció ellen tiltakozik.

Benes nyilatkozatának további részében hangsúlyozza, hogy a gazdasági kapcsolatok szorosabbá tételét a kisántant is kívánatosnak tartja, de úgy véli, hogy egyetlen nagyhatalomnak sincsen joga, hogy a saját érdekeit ráerőszakolja a kisebb államokra.

Az egyensúlyt Középeurópában nem szabad megingatni, ha pedig az egyensúly nincsen rendben, akkor a szabályozás szerepe a kisántantra vár.

Kijelentette végül, hogy a kisántant szembeszáll azokkal a törekvésekkel, amelyek jelentőségét lecsökkenteni igyekeznek.

Budapesti lapok jelentése szerint a csehszlovák kormányak magatartása az olasz-magyar-osztrák tárgyalásokkal szemben abban lel magyarázatát, hogy Csehszlovákia a háttérbe való kerüléstől fél. Csehszlovákia most azon igyekszik, hogy Németországgal juthasson közelebbi kapcsolatokba. Hír szerint a csehszlovák kormány Berlinben ajánlatot tett egy német-lengyel egyezményhez hasonló cs

német egyezmény megkötésére. Ennek az egyezménynek politikai tartalma is lenne.

Budapestről jelentik, hogy a magyar kormány tegnap délelőtt minisztertanácsot tartott, amelyen G ö m b ö s miniszterelnök római tárgyalásainak előkészítésével foglalkozott. A minisztertanács után Gombös hosszasan tanácskozott C o l o n a budapesti olasz követtel.

Kiujdul ismét a harc a kávéosok és a zeneszerek között a szerzői jogdíjak fizetése miatt

Ismeretes az a harc, amely a zeneszerzők egyesülete és a kávéosok, valamint vendéglősök között folyik váltakozó szerencsével. Ennek a harcnak, amelyet a vendéglősök és kávéosok ipartestülete folytat, az a célja, hogy a súlyos zeneszerzői jogdíjak alól szabaduljanak. A kormánynak az volt az álláspontja, hogy a zeneszerzői díjakért nem a helyiség tulajdonosa, vagy bérlője felelős, hanem azok, akik a szerzők munkáit előadják. A vendéglősök és kávéosok szövetsége ebből azt látja, hogy a zeneszerzői díjakat a zeneszereknek kell fizetni és ezért a szövetség utasította tagjait, hogy a kultuszminisztérium végleges döntéséig a kávéosok és vendéglősök ezen díjak fizet

tését függesszék fel. A belügyminisztérium most a zeneszerzők egyesületének kérelmére felújította azt a rendeletet, amely utasítja a rendőrségeket, hogy támogassák az irodalmi és művészeti tulajdonjog elleni kihágások leleplezésére irányuló vizsgálatot. Ezenkívül utasítja a rendőrségeket, hogy a zeneszerzők egyesületének beleegyezése nélkül ne adjanak ki táncmulatságra vagy más zenés ünnepségekre engedélyeket. Ezeket az engedélyeket csak akkor lehet kiadni, ha a zenés helyiségek tulajdonosai lefektették az egyesületnek járó díjakat. A belügyminisztérium rendelete tehát továbbra is a régi rendszer fentartását tette a rendőrhatalóságok kötelességévé.

neki. Ugy Madridban, mint Ili Spanyolország más részein is mos magasrangú katonatisztek tartóztattak.

Titulescu Moszkvába utazik és Litvinovval tárgyal

Csehszlovákia és Szovjetország között a jövő héten megindulnak a kereskedelmi tárgyalások. Csehszlovákiának erre vonatkozó feltételeit már át is nyújtották a szovjetkövetségnek. Oroszország szemben azt kívánja, hogy a kisántant azonban csak azután történhetik meg, előzetesen Oroszország és Románia megfelelő alaki elintézkést tesznek a besszarkérdésben. Mihelyt Titulescu re külügyminiszter egészségi állapota megengedi, Moszkvába utazik, ahol személyesen fog erről a dolgról Litvinov külügyminiszterrel tárgyalni. Remélik, hogy április elején sor kerülhet. Oroszország vánsága az, hogy a diplomáciai viszony vétele ne kölcsönös nyilatkozat alapján nem egyszerűen a követek kicserélésével történjék meg.

A nagybankok március 16-ától kezdve foglalkozhatnak devizakereskedelemmel

A Nemzeti Bank most adta ki a rendeletét, amely a külföldi devizák telének és eladásának szabályozásáról szól és amelynek alapján március 16-ától kezdve a jegybank csak a magánbankok útján benyújtott devizakérvényeket tudja el. Általános elvként kimondták, hogy mindazok a bankok, amelyek alaptőkéje eléri a száz millió forintot, a Nemzeti Bank ellenőrzése mellett devizatörvény alapján devizát vásárolhatnak, eladhatnak és átutalásokról eszközölhetnek. A száz millió leialap, szóval a saját tőke értendőt így nálunk is több intézet megkaphatja majd a devizajogositványt. A kereskedők, vállalkozók, iparosok, magáncs és általában mindazok, akik a külföld akarnak pénzt átutalni, ettől az időponttól kezdve csak a felhatalmazott magánbankok útján nyújthatják kérvényeiket és azok továbbítják a jegybankhoz, de mindegyik esetben kötelesek ellenőrizni, hogy a devizatörvények megfelelően készültek-e el és mellétek rendben vannak-e.

Azok a pénzintézetek, amelyek exportdeviza garantálására szóló engedélyük van, valamint azok a bankok, amelyek jogosultak voltak a Nemzeti Bank számára devizát vásárolni, ezeket is folytathatják ezt a működésüket. Ezek a bankok a devizavásárláshoz tekintet nélkül megkaphatják a devizát a beszerzési áron kötelesek adni a Nemzeti Banknak, amely a vételár után két ezrelék jutalékot juttat ki. A fővárosi autorizált nagybankok ezenkívül az exportöröktől vásárolt vizát közvetlenül is átadhatják az exportöröknek, tehát ezek a pénzintézetek kompenzálást közvetlenül végezhetnek. Ez a rendelkezés csak három hónap időtartamra érvényes.

19 nyílik meg **Dénes Pollák** divatáruház fiókja Józsefváros, Bonnáz utca, a zárdával szemben

Katonai összeesküvést lepleztek le egész Spanyolországra kiterjedően

Spanyolország egész területén óriási sztrájkok vannak, amelyeknek a háttere politikai természetű. Az új Leroux-kormány csak most alakult meg, azonban a munkásság széles rétegei máris követelik a kormány eltávolítását. Hogy követelésüknek nyomatékot adjanak, a sztrájk fegyveréhez folyamodtak. Szerdán Spanyolország egész területén 150.000 építőmunkás sztrájkba lépett és valószínű, hogy a vasutasok is sztrájkba állanak. Mára várják a pincérek csatlakozását, hétfőre pedig kilátásba helyezték az általános sztrájkot. A kormány el van rá szánva, hogy a rend fenntartására minden eszközt igénybe vesz. Rendeleti úton újból életbe léptették a Spanyolországban

már eltörölt halálbüntetést. Madridban tegnap több bomba is robbant. A katonaság megszállva tartja a középületeket. Valenciában, Castigliában és Alicantében a sztrájkolókat összeütköztek a rendőrséggel. Saragosában a zavargókhoz a diákok is csatlakoztak. A Madrid és Barcelona közötti gyorsvonat kisküldött. Madridban — mint a Heraldó írja — az egész országra kiterjedő katonai összeesküvést fedezték fel. Az összeesküvés részesei katonai puccsal magukhoz akarják kaparintani a hatalmat és katonai diktatúrával akartak kormányozni. Az összeesküvés központjában Sanjurjo tábornok állott, akit hasonló puccskíséreltet miatt egyszer már elítéltek, de azután megkegyelmeztek

Parasztot agyonlövetett a magyar komün idejében

magyar-csehi határon a magyar határőrök elfogták egy csempészársaság tagját. A csempészekkel együtt egy jól öltözött férfi is átlépte a határt, aki ma Nagy Istvánnak mondotta. Beküldték Salgótarjánra, ahol felismerték Gárdos Béla volt magántisztviselőt, aki a komün alatt nagy szerepet játszott. Katonai főmegbízott volt és a határánál agyonlövetett hat parasztot, mert azok állítólag a román csapatok számára kémkedtek. Gárdos a komün bukása után külföldre szökött, a kivégzéséért résztvevő katonák közül hetet halálra ítélték, de csak egyet végeztek ki. Gárdos, aki az utóbbi időben Oroszországban és Ausztriában tartózkodott, Gárdos Bélát átszállították a miskolci börtönre.

Utcaseprő lett

az orosz nagyherceg
A fővárosban a napokban egy külföldi rendőrrel franciául akarta magát megvitatni, ami azonban nem sikerült. Ekkor odalépett egy utcaseprő és kifogtalanul francia nyelven megadta a kért magyarázatot. A jelenetnek tanúja volt az újságíró, aki érdeklődött az utcaseprő kilétével kapcsolatban. Kiderült, hogy az illető Szergej Vladimirovics orosz nagyherceg. Rokona volt a cárnak és a cári konyhában szolgált. A cári uralom bukása után menekült és Romániába jött. A román hatóságok vendéglőt nyitottak, de megkötötték és elvesztette magát a vagonjával. Ettől kezdve éveken keresztül szegényedett és egyre nagyobb nélkülözéseket szenvedett. Nemrég alkalmazást kapott a fővárosnál mint kiegészítő utcaseprő. Reméli azonban, hogy véglegesen át fogja jutni.

Drága mesterhegedű egy szegény aradi kőművesmester birtokában

Egy aradi kőművesmesternél akadt a napokban dolgom, aki beszélgetés közben elmesélte, hogy mennyire becsapták. Négy évvel ezelőtt egy hegedűt vett ezer forintért, azzal a kikötéssel, hogy ha valaki meg akarja venni, akkor az árát a pénzért bármikor visszaadhatja az eladónak. Visszaadásra azonban nem került a sor, mert az eladót többé nem lehetett megtalálni. Így, midőn pénzre volt szüksége, hirdetését tett közzé a lapokban, hogy egy jó hegedűt jutányosan eladó. Jelenkeztek is a hegedűért többen, de sokallták az árát. Azt mondták, hogy egy hegedűért nagyon sok pénz ezerötszáz lei a mai időkben.
Felkeltette érdeklődésemet a kőműves becsapása, hadd lássam csak én is azt a hangszert -- mondom. Felesége azonnal kihozta a szomszéd szobából a hegedűt, ahol csak egy tok és takaró nélkül feküdt a szekrényben. Ahogy a kezembe veszem, rögtön felérint, szokatlanul kecses és finom formájú. Talán ahogy kisebb és karcsúbb is volt az átmenetkor. A nyaka olyan ívelt mint a kőműves. Kopogtatam a hátát, tisztán cseng, mint az ezüst. Pengetem a hurokat, tisztán és tömörre cseng a legenyhébb érintésre. Ekkor már felteszem a szemüvegem, az ablakhoz megyek és jobban szemügyre veszem a hangszert. Belül a hegedű gyomrában már látom is a jellegzetes pergament darabot: Giuseppe Guadagnini, fecit Parma 1796. A jobb oldalon a maestro védjegye. Így aztán megtörtént az a humoros dolog, hogy a vágyott érem hegedű, egy világhírű olasz hegedűkészítő mester munkája nem kellett senkinek sem ezerötszáz leierért.
(Arad) **Ungváry Miklós**

CEHOSLOVACIA

az országnak vezető ruhagyára **Temesváron** fiokot nyitott.

Hogy a bánáti közönségnek is alkalmat nyujtsunk elsőrendű gyártmányaink megvásárlására

LERAKATOT LÉTESÍTÜNK A CONFECTIO R.T.-NÁL TEMESVÁR-BELVÁROS

STR. ALBA IULIA 7.SZ.A. (A „REGELE FERDINAND SZALLO”-VAL SZEMBEN)

Egy minden kötelezettség nélküli látogatás meg fogja önt győzni --

TELJESITŐKÉPESSÉGÜNKRŐL EGYEDÜLÁLLÓAN TÖKELETES SZABÁSMINTÁINKRŐL ÉS GYÁRTMÁJAINK JÓSÁGÁRÓL

CEHOSLOVACIA

Sucursala: TIMIȘÓARA STR. ALBA IULIA N°7 (MISA-VIS DE HOTEL REG. FERDINAND) -

Centrala: BUCUREȘTI STR. BERZEL N°100 Sucursale: BUCUREȘTI PLOEȘTI • GALATI • CRAIOVA • BRASOV

Knorr Haferflocken

Zabpehely gyenge gyomruaknak, bélzavaroknál és cukorbetegeknek könnyen emészthető izes és

Az összeharácsozott pénzt ékszerekbe fektette leleplezése előtt a kalandorkirály és a kincseket Angliában elrejtette

A Staviszky-botrány legújabb szenzációja az, hogy Hubert Raymond hírneves párisi ügyvéd, aki Romagninonak, Staviszky volt titkárnak a védője, öngyilkosságot követett el. Az ügyvéd az éjszaka folyamán a Szajnába ugrott, azonban kimentették. Az öngyilkossági kísérlet oka az, hogy Hubert ügyvédet nagyon elkésztette az a körülmény, amiért a lakásán és az irodájában házkutatást tartottak, mert azt hitték, hogy Hubert a Staviszky-üggyel kapcsolatosan fontos iratokat rejtget, amelyeket nem akar kiszolgáltatni.

Hubert ezenkívül igen felindult azon is, hogy Romagninot most már nemcsak azzal vádolják, hogy része volt Staviszky üzemében, hanem azzal is, hogy részt vett Prince Albert törvényszéki bíró meggyilkolásában.

A párisi lapok azt írják, hogy Hubert öngyilkossági kísérlete érthetetlen és misztikus és még rejtélyesebbé teszi az a körülmény, hogy a rendőrség az ügyet el akarta hallgatni.

A párisi Le Journal írja, hogy Staviszky a múlt év decemberének elején, amikor érezte, hogy leleplezése már nem késlekedik sokáig, összeharácsozott pénzt ékszerekbe fektette és körülbelül tíz millió angol font értékben vásárolt ékszereket, amelyeket Angliában elrejtett.

Olyan hírek is vannak forgalomban, hogy az ékszereket, amelyeknek értéke román pénzben körülbelül hat millió lei, Romagnino vitte el Angliába.

Orleansban tegnap letartóztatták Bosh-Brosses igazgatót, a Credit Municipal de Orleans vezetőjét. Staviszky ezzel a pénzintézettel szintén bonyo-

litott le üzleteket és az igazgatóval belső barátságban állott.

Dalamier és Durand volt minisztereknek tegnap meg kellett volna jelenniük Dayonneban a vizsgálóbíró előtt, azonban nem utaztak el oda. Azt állítják, hogy nem kapták meg az idézést.

A lapok most követelik, hogy a két volt minisztert tartóztatásuk le és úgy kísérjék el Bayonneba.

A Staviszky-botrány tegnap a jugoszláv szkupstinában is szóba került. Juszuov képviselő azt állította, hogy öt jugoszláv képviselő is kapott pénzeket Staviszkytól. Uzunovics miniszterelnök azonnal válaszolt és kijelentette, hogy Juszuov állításai nem felelnek meg a valóságnak. A miniszterelnök szavai után olyan izgalmas jelenetekre került a sor, hogy az elnök az ülést bezárta.

A magyar helységnevek tilalma és a cenzura intézkedései a szenátusban

A szenátusban legutóbb Gyártás Elemér dr. és Sándor József magyarpárti szenátorok hangot adtak a magyar kisebbség panaszainak.

Gyártás Elemér felszólalásában a cenzurával foglalkozott és többek között ezeket mondta:

— A cenzura a kisebbségi sajtót olyan intézkedésekkel sújtotta, amelyeket nem hallgathatunk el. Így a cenzorok elrendelték, hogy a magyar lapok a helységek és az utcák neveit még a szövegben sem használhatják másképpen csak románul. Ezzel szemben a Kormányzótanács első számú dekrétumának negyedik szakasza kimondja, hogy nemhivatkozandó és magánviszonylatban a helységnevek kisebbségi nyelven is használhatók. Ez a törvényes intézkedés máig is érvényben van.

Elvitathatatlan tehát, hogy minden kisebbségnek jogában van a magánéletben kisebbségi nyelven használni a városok és általában a földrajzi nevek elnevezését. A magyar kormány annak idején megengedte a kisebbségeknek, hogy a századok óta általuk megszokott helységneveket szabadon használhassák.

Egyébként a miniszterelnök ur is azon a véleményen van, hogy a magyarok tovább használhassák a magyar helységneveket. Mikor elpanaszoltuk, hogy milyen nehézségeket okoznak ezek az intézkedések, elismerte, hogy azok helytelenek. Aki több nyelven beszél és olvas, az be fogja látni, hogy milyen

nehézségeket okoz az, ha valamely nyelven írt szövegbe egy más nyelvből való helységnevet kénytelen az ember iktatni.

Nicolau Avram temesi liberális: Amíg mi románok vagyunk a hatalmon, hadd legyen a miénk az ország!

Gyártás: Nem akarja, hogy a miénk is legyen?

Gafencu és Petala tábornok: De igen!

Gyártás: Csupán azt akarom le-

Visszautasított alaptalan vádaskodás

Sándor József magyarpárti szenátor válaszolt Opreanu lelkésznek egyik minapi beszédére, amelyben a magyar kisebbséget és az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesületet támadta. Sándor József rámutatott arra, hogy Inculet belügyminiszter fejtegetései, amelyekben hangsúlyozta, hogy a kisebbségek a többségi nemzettel teljesen egyenjogu állampolgárok, megnyugtatólag hatottak.

Annál meglepőbbek azonban Opreanu lelkész vádjai, amelyekben a pap, akinek a felebaráti szeretetet kellene hirdetnie, a kisebbségek ellen fordul.

Opreanu lelkész, az oltár szolgája, régi harcokról beszél, bebörtönözésről, üldözésről és rabszolgasorsról szól. Opreanu csinos mesét mondott a magyarok ázsiai eredetéről és közben megfélelkezik arról, hogy az összes európai nemzetek bölcsője Ázsia. Ázsiában élt az az Ur is, aki az összes keresztény népek lelki irányítója lett és akit Opreanu lelkésznek

szögezni, hogy az ujságoknak az érvényben levő törvények alapján joguk van a kisebbségi helységneveket használni.

Ezt a jogukat eddig a román impérium tizenöt éve alatt gyakorolták is.

Erre az ügyre felhívom az igazságügyminiszter ur figyelmét is. Az ostromállapot ratifikálásáról szóló törvényjavaslatot elfogadom a Magyar Párt nevében.

az oltár előtt kell szolgálnia.

— Opreanu lelkész — folytatta szavait Sándor József — engem hóhérnak nevez és azt mondja, hogy az Emkén keresztül akasztófára vittem a románokat.

Elfelejtí Opreanu lelkész, hogy a magyar uralom alatt az Astra a régi Erdélyben mindenkor szabadon fejthette ki működését.

Az imperiumváltozás után az Emke ellen gyűlöletes feljelentés történt, azonban a hadtestparancsnokságon könnyű volt ezeket az alaptalan vádakat megcáfolni. En nem vagyok merész, mint azt Opreanu lelkész állítja, hanem bátor vagyok, mert bátorság kell ahhoz is, hogy Opreanu lelkész vádjával szembeszálljak. Ha sikerül Opreanu lelkésznek és azoknak, akik az ő nézeteit vallják, az Emke elleni vádakat bebizonyítani, akkor hajlandó vagyok ennek következményeit levonni és akár a mandátumról is lemondani.

HIREK

Meghívó

A Magyar Nőegylet re-
évi közgyűlését március 18-án, vasár-
délőtt 10 órakor tartja meg a Ma-
Házban levő helyiségében. Amennyibe-
közgyűlés nem lenne határozatképes, egy-
március 26-án, délután 5 órakor tar-
meg azt, mely tekintet nélkül a meg-
tagok számára határozatképes lesz. A
gyar Nőegylet ezután hívja meg tag-
valamint az érdeklődő közönséget a köz-
lésre, melynek tárgysorozata a követ-
Elnöki megnyitó, jegyzőkönyv-
jelölése, titkári jelentés, tagdíjleszáll-
pénztári jelentés, ellenőr jelentése, fel-
vény megadása, leány- és fűkegyesül-
jelentései, új tisztikar megválasztása,
leges indítványok. A Magyar Nőegylet
hívja figyelmét mindazoknak, akik indi-
nyokat akarnak tenni a közgyűlésen, E-
ezt irásban juttassák el a nőegylet-
nappal a közgyűlés előtt.

IDÓJÁRÁS. A meteorológiai intéze-
leni: Száraz idő várható kisebb fel-
dással, a hőmérséklet lényegesen válto-
nélkül. Városunkban tegnap reggel hi-
sebb idő volt és a hőmörő csak két fok
leget mutatott. Napközben értes naps-
volt, délelben kilenc fok meleggel.

Elhalasztotta Titulescu a külli
expozé. A kormány tegnapra minisz-
tanácsot tervezett, hogy azon az új k-
verziós javaslattal foglalkozzék. M-
hogy azonban a konverzió előkészítés
kiküldött bizottság nem készült még
teljesen a munkájával, a miniszterta-
csot néhány napra elhalasztotta.
Ugyanakkor mondja el majd külli
expozéját Titulescu külügyminiszter

— Előretört az angol munkáspárt. I-
donban most folytak le a községi válas-
sok. A munkáspárt hatvankilenc, a köz-
reformpárt ötvenöt mandátumot kapott
szabadelvi párt pedig teljesen kibukott
községi reformpárt egy mandátumot ny-
és huszonkilencet veszített, a munkásp-
ezzel szemben harmincöt mandátumot ny-
és egyet veszített, a szabadelvi párt
mandátumot veszített.

— Epe- és májbetegségeknel, epekő és
gaság eseteiben a természetes „Ferenc Józ-
keserűviz a hasi szervek működését élénk-
tevékenységre serkenti.

MAR CSAK KORLATOLT SZAMU
LYEK állnak rendelkezésre a március
én Rómába induló társasutazásnál. Sies-
jelentkezni.

— Hazavizik az elsüllyedt olasz gé-
halottait. A konstancai kikötő előtt elpi-
tult Santoni olasz gőzös matrózai
holttesteit tegnap délelőtt ünnepel-
gyászszertartás közben szállították át
genuai olasz hajóra, amely a koporsó
Olaszországba viszi. A gyászszertartásra
vonult a konstancai helyőrség is. Az ol-
hajó ágyulövések közepette futott ki a
lottakkal a tengerre.

Az Ujságíróklubbal

Szombaton táncestély

Vasárnap este pontban 9 órakor

Forró Pál előadása

A szerelemről

A zongoránál minden este Hirsch-
limre, az Ufa filmkomponistája ü-
Tánc.

ÖT MILLIÓ LEIT NYERT A 71833 SZÁMÚ SORSJEGY. Az osztálysorsjáték tegnapi húzásán a 71833 számú sorsjegy öt millió leit nyert. Ezenkívül kihúzták százötvenezer leiel a 60989, hetvenezer leiel a 42634, ötvenezer leiel a 475, egyenkint huszezer leiel a 61785, 20857, 33569 és 78172 számú sorsjegyeket.

— Kasztriener Sámuel előadása. Az ifjúság manapság nehéz lelki válságon megy keresztül, mert nem tud helyesen orientálódni. Más a perspektívája, mint az előző generációé volt. A világháború és a háború utáni események mindenütt a földön új helyzetet teremtettek és ez természetesen a mai ifjúságot sem hagyta érintetlenül. Ez a probléma foglalkoztatja ma az egész világot s az ifjúság további fejlődése féltő gondokat kelt. Az izraelita hitközség kulturdélutánjai keretében vasárnap, a hó 11-én Kasztriener Sámuel szerkesztő erről az életbevágó kérdéstről fog beszélni. Az előadás kezdete 6 órakor. Szabad belépés mellett vendégeket szívesen lát a rendezőség.

A józsefvárosi új
Horgony-kávéházban
esténként **W. Kornél** és
Radó Pepi muzsikálnak

— Hatezer tanítói állás üresedésben. A közoktatásügyi miniszter kimutatása szerint az ország területén hatezer elemi iskolai tanítói állás van üresedésben. A miniszter kijelentette, hogy az új költségvetés keretén belül gondoskodni fog róla, hogy ezek az állások betölthetők legyenek.

MÁRCIUS 14-én ZARÓDIK a gyönyörű római utazásra szóló jelentkezés. Siessen, hogy Ön is részt vehessen ezen.

— A hirhét betörő bűnlajstroma. Kisenyven — mint megírtuk — a rendőrség a Popovici Eusebiu dr. képviselő gyilkosai után való nyomozás során elfogta Cretu ismert betörőt. Cretu számos betörést ismert be és valamásából kiderült az is, hogy Jasiban szintén több betörést követett el. A rendőrség Cretut most elszállította Jasiba, hogy ottani bűnlajstroma pontosan megállapítható legyen.

Czeina Eszter

aki ismerőseinek látogatására érkezett ide, többek kívánságára a hó 10-én.

visszavonhatatlanul csak egy cukraszat és hideg bülfé tanfolyamot nyit. Tandíj 350 lei. Jelentkezni IV., Str. Bonnaz 10 a Templomudvarban levő nővédelmi hivatalban d. u. 5—7-ig. (Ugyanott tanfolyam részére helyiség kerestetik)

* Református jövő. Az itteni Református Egyházközség a Református jövő című vallásos irányú hetilap megismertetése és terjesztése céljából, vasárnap, a hó 11-én délután 6 órai kezdettel ünnepélyt rendez református templomban, a következő műsorral: Gyülekezeti ének. Lengyel László segédlelkész bibliái olvas. Vargha Tamás: Csak az urnak nagy kegyelme, énekl. az egyházi vegyeskar. Vezényel Csapó Sándor karnagy. Református jövő, — írta Ajtay Gábor, előadja Jeszenszky Irma. Divéki Erzsébet énekel. Kálvinista reménység, írta Kovács Ida, előadja Strósz Rózi. A református sajtó jelentőségéről előadást tart Szabolcska László dr. esperes, Szabolcska Vasvári: Nehéz órában, előadja a vegyeskar Csapó Sándor karnagy vezényletével. X. Zsoltár, előadja az egyházi szavalókórus, majd ima és gyülekezeti ének következik. Az ünnepély tisztá jövedelmét a Református jövő sajtóalap javára fordítják.

— Magyar kulturdélután a Józsefvárosban. A Magyar Párt józsefvárosi tagozata és ifjúsági csoportja holnap, vasárnap, a hó 11-én délután 6 órai kezdettel a Vacarescu-Bem-utcai Forgács-teremben kulturdélután rendez, melyre ezúton hívja meg az érdeklődő közönséget. A változatos műsor a következő: Megnyitó: elmondja ifj. Tivadar László, a Magyar Párt ifjúsági csoportjának elnöke. Zseni József: Virágénekek, énekl. a Timisoarai Dalkör férfikara, vezényel Braun Dezső karigazgató. „A mellőzött nevelő” címen előadást tart Metzger Márton dr. prépost. plébános. Mécs László verseiből szaval Péter János, a Magyar Párt Bánsági tagozata ifjúsági szakosztályának elnöke. „A Magyar népdal és fejlődése” címen előad Berzsy János dr. tanár. Gounod „Romeo-Julia” operából Julia áriáját énekl. dr. Kriván Gyuláné, zongorán kíséri Irsay Nándor főkarnagy. Sztójánovits Jenő: „Eredeti népdalok” énekl. a Timisoarai Dalkör férfikara, vezényel Braun Dezső karigazgató.

* Budapestre érkezve a Keleti pályaudvarral szemben a Park Nagyszállóban megtalálja kényelmét. Leszállított árak. E lap előfizetőinek 20 százalékos engedmény.

Színház

Sárga lilium sikere lelkes, őszinte és maradandó

Zsufolt ház jelenlétében őszinte siker közepette zajlott le a városi színházban a Sárga lilium bemutatója, amelyet Biró Lajos színműve után Herczeg Géza és Zágon István dolgoztak át látványos operetté, rapszodiává. A színház igazgatósága mindent elkövetett, hogy minél pompázóbban, szebben hozza ki a főleg külsőségeken épülő művet. Felhő Ervin briliáns rendezése nyomán viszont élmény és változatosan perdlültek a filmszerű gyorsasággal váltakozó képek. Peredy Judit szerepét Timár Ilja játszotta, ugy kecses megjelenésével, mint bájos táncával hatalmas tapsokat aratva, hasonló sikere volt a herceg szerepében Tunyogh Péternek, aki játékbán és énekekben egyaránt tökéleteset nyújtott. Dálnoky Dudus kitünően táncolt és verőfényes humorral alakította a ripacs primadonnát. Ifj. Szendrei Mihály ugyancsak állandó derültséget keltett

Ostrom alatt a jegypénztár. Herczeg Géza és Zágon István nagyszerű operettjűdonsága, a Sárga lilium meghódította a közönséget, ezt igazolja az elővételi pénztár állandó ostroma a Sárga lilium jegyeiért. Annyi romantikát, annyi hangulatot, annyi humort, mint amennyi ebben az újfajta operettben van, nagyon kevés operettben talál a közönség. Rácz Gusztó, a híres cigányprimásnak is kijut a jóból. A szebbnél-szebb nóták, szerenád, mulatójelenet egymást váltják. A Sárga lilium szereplői Timár Ilja, Dálnoky Dudus, Gömörly Emma, Tompos Ella, Tunyogh Péter, Kozma Hugó, Ladányi Imre, Jávor Alfréd, Lenkey István, Kun Dezső és egy epizódfigurában Felhő Ervin, a darab rendezője, fővárosit nyújtanak.

A Sárga lilium tizenkét képe filmszerű gyorsasággal perog.

A Sárga lilium zenéje és táncai szenzációcsokor.

mint Hessen Maxi tartalékos hadnagy. Ladányi Imre hatalmas drámai ábrázoló készségével jelentőssé tette a parasztnabob alakját. Kozma Hugó egy jelenetét a nyílt színen is megtapasztalták. A többi szereplők Tompos Ella, Jávor Alfréd, Gömörly Emma, Sziklai Ternei, Kun Dezső és Szabó tehetségük javával szolgálták az előadást. Csányi Mátyás nagyszerű betanítása és vezénylése viszont a műzenei sikerét biztosította száz százalékosan. Cigányzenében sem volt hiány, sőt ellenkezőleg Rácz Gusztó és Konstantinovics Karcsi bandájukkal sürűn feltűntek a színen és így a cigányzene kedvelői ezt a népszerű műfajt is élvezhették a kifogástalan előadás keretén belül. A Sárga lilium bemutatójának hatalmas sikere már eleve is záloga annak, hogy ez a pompás látványos operett valószínűleg uralni fogja a következő hét műsorát.

A Sárga lilium toalettjei feltűnést keltően szépek.

A Sárga lilium szerda estig van műsoron. Iparkodjon mindenki legalább egyszer megnézni ezt a kitünő műremeket.

Előközületen: A Kék Duna.

Bál a Savoyban olcsó helyárrakkal. A Sárga liliumra olyan erővel csapott rá a közönség, hogy ez a másik híresség leszorult a műsorról. Az igazgatóság úgy állította össze a jövő hét műsorát, hogy azon két igen kedvelt darabja szerepel a közönségnek. Pénteken este nagyon olcsó helyárrakkal a híres Bál a Savoyban, míg vasárnap délelőtt a legnépszerűbb operettek egyike a Zsindelyezik a kaszárnya tetejét (Gacsaj Pista tragédiája) van műsoron nagyon olcsó helyárrakkal. A hét többi napjait a leghíresebb operettjűdonság a Sárga lilium uralja.

La Reine des Crèmes

az eddig ismert szépség-szerek között a legsikerültebb. A korral járó ráncokat megelőzi és eltünteti.

La reine des crèmes
PARIS

A hódolók bámulata követi a szép nőt!

A magyar színház műsora:
Szombaton este: Román előadás.
Vasárnap délután 3 órakor: Sárga lilium.
Vasárnap délután 6 órakor: Sárga lilium.
Vasárnap este 9 órakor: Sárga lilium.

Hétfőn este fél 9 órakor: Sárga lilium.
Kedden este fél 9 órakor: Sárga lilium.

* UTAZÁSI KEDVEZMÉNY BUDAPESTRE. A március 22—26 napjain rendezendő budapesti mezőgazdasági kiállítás látogatóinak a rendezőség jelentős kedvezményeket biztosított. A kiállításra utazó utlevél és a kiállítási igazolvány felmutatása mellett március 16—26-ig vizum nélkül utaznak Magyarországra. A díjműtárolagos vizum 2.50 pengő kezelési költséfezetése ellenében a kiállítás területén a kiállítási igazolvány kődű utlevélkirendeltségnél szereshető. Kiállítási igazolvány a Déli Hírlap adóhivatalában is kapható. Ara 180 lei.

25 éves jubileuma alkalmából, mélyen leszállított árak mellett szolgálja ki b. vevőit márciusban

őzv. Schuster Ferenc

butorgyára, Timisoara Erzsébetváros, Coroana de Vale (Korona-utca) 14. Telefon 11

Állandó nagy választék

— A karánsebesi püspök letette a király kezébe az esküt. Cristea rón patriárka kíséretében tegnap zarescu Vazul dr. ujonnan választott karánsebesi és Criveanu Nifon tateaalbai püspökök kihallgatásor lentek meg Károly királynál. A új püspök letette a hivatalos eskü király kezébe, majd azután a patriárka val együtt ebédre vendége volt az kodónak. Lazarescu dr. ünnepélyes iktatása még a husvéti ünnepek megy végbe Karánsebesen.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Tanító. Előfizetése 1934 március rendezve.

Barabás Olga, Dumbraveni. A kérdés regény csak most jelenik meg folytatásban. Könyvalakban még nem jelent meg, nélfogva azt nem is küldhetjük meg.

A szerencsekerékben vannak még az
5,000.000 leies, 2,000.000 leies, 1,000.000 leies
 főnyeremények és az öt részre osztható
5,000.000 leies prémium
 legyen sorsjegyet a hátralévő ötödik osztályu húzásokra, mert a nagy esélyek csak most következnek

Közgazdaság

Baromfitenyésztés és a tojástermelés a városi lakosságnak is hasznos foglalkozás lehet

Baromfitenyésztés és ezzel kapcsolatos tojástermelés a városi lakosság szempontjából nem maradhat közömbös kérdés. A városi lakosság élelmiszerében a tojás — még igen helyesen — nagy szerepet játszik. Nemcsak a tojás, hanem a tojástermelés is könnyen termelhető, és — ami nem is gondolnánk — nem igényel nagy költséget. Ezenkívül a tojástermelés a városi lakosság számára is hasznos foglalkozás lehet. A városi lakosság számára a tojástermelés és a baromfitenyésztés is hasznos foglalkozás lehet. A városi lakosság számára a tojástermelés és a baromfitenyésztés is hasznos foglalkozás lehet.

Baromfitenyésztés és ezzel kapcsolatos tojástermelés a városi lakosság szempontjából nem maradhat közömbös kérdés. A városi lakosság élelmiszerében a tojás — még igen helyesen — nagy szerepet játszik. Nemcsak a tojás, hanem a tojástermelés is könnyen termelhető, és — ami nem is gondolnánk — nem igényel nagy költséget. Ezenkívül a tojástermelés a városi lakosság számára is hasznos foglalkozás lehet. A városi lakosság számára a tojástermelés és a baromfitenyésztés is hasznos foglalkozás lehet.

A fajták közül, amelyek a mi klímánknak megfelelnek, első helyen állnak a Leghorn, a Rhode Island és a Plymouth. A kettőnek olyannak kell lenniük, hogy azok takarítása könnyen megtörténhessen és ezzel elkerüljük a baromfitbetegségeket. A baromfi ültetésére használatos rudakat feszítsük be, mert könnyen lemoshatók így. A rudak alatt a sárfelfogó deszkát vonjuk be hűveléssel, mert így nem szívja be a levét és nem terjeszt kellemetlen szagot. A fészkeket úgy készítsük, hogy azok ne legyenek rész, mert így nem képződhetnek a baromfiakat bántó élősködők. Lehetőleg a könnyű tisztítás szempontjából a fészkeket is vonjuk be lakkfestékkel. Gondunk legyen az itató és etető edények tisztántartására is. A tyukok sohasem legyenek viz nélkül, mert erre állandóan szükségük van. Az eleséget ne szórjuk a baromfinak a földre, hanem a kretrecben levő etetőben adjuk neki. A tenyésztő mind ezeknek a figyelembe vétel mellett csakhamar rájön, hogy a baromfitenyésztés nemcsak örömet kelt, hanem gazdaságilag is hasznos foglalkozás, amely a háztartást állandóan ellátja friss tojással és hozzájárul a család táplálkozásának emeléséhez.

Pfeiffer József

Felgyújtás Andrással

ombadott teón

Habsburg-uralgó tragédiája
 59. folytatás.

A király szemrehányóan szólott nekik:

— Csodálkozom, hogy katonatisztek koronázott királyuk ellen fegyvert emeltek.

Svoy újból tisztelgett és jelentette: — Felség, mi nem a király ellen fegyvert emeltünk, hanem azon csapatok ellen, amelyek fegyveresen akarnak behatolni Budapestre.

— A harcot nem az én csapataim kezdték meg, — mondotta a király — az én részéről lőttek először az én két hadosztalomra.

— Felség, másképpen nem tudtuk volna két vonatot megállásra bírni.

— Hát jó, majd tisztázódik még ez a dolog. Én még mindig hajlandó vagyok megállni, hogy mindaz, ami történt, megismerhesse a következményeit.

— Nos félreértésnek a következményei. Én most ne vitázzunk. Legyen szives ön, hogy milyen megbízatása van.

— Nekem az a parancsom van, kérjem Felségét, sziveskedjék Budapestre jönni a kormányzó urhoz, aki felségének mindent megmagyaráz.

— A király odafordult a kíséretében levő tábornokhoz és megkérdezte tőlük, hogy mi véleményük. Valamennyien azt taná-

csolták, hogy a király a javaslatot ne fogadja el.

Hegedüs altábornagy hallgatott.

A király ajkáról elhangzott a visszatartott felelet:

— Nem. Horthyhoz nem megyek.

Egy pillanatig hallgatott, azután folytatta:

— Felszólítom önt, tegye szabaddá az utat, hogy csapataimmal együtt folytathassam az előhaladást.

Shvoy ezredes mozdulatlanul állott a helyén.

— Jelentem állásom, hogy felséged előtt lebotcsátott karddal készségesen utat nyitok és csapataim semmiképpen sem akadályozzák meg felségedet, hogy odamenjen, ahová tetszése tartja. Azonban parancsom van, hogy a csapatokat, amelyek felségeddal jönnek, semmi körülmények között ne bocsássam tovább.

Ujból hangsúlyoznom kell, hogy ez a parancsom semmi körülmények között nem vonatkozik felségedre, hanem a kíséretében levő csapatokra.

A király kérdően tekintett tanácsosaira.

Ezek néhány lépéssel odábbmentek és tanácskoztak. Amikor a király hozzájuk lépett, Andrássy kijelentette:

— A dologba nem szabad belemenni.

— Ki tudja, hogy mi történik Budapestben, ha felséged egyedül megy oda.

Lehet az is, hogy az ántánkövetek arra kényszerítik majd a kormányt, hogy felségedet internáltassa, — volt Rakovszky

Román-magyar pénzügyi egyezmény. A kormány megbízásából tegnap egy bizottság utazott Budapestre, hogy ott megkezdje a tárgyalásokat egy új román-magyar pénzügyi egyezmény megkötése tárgyában.

Állandóan csökken a buza ára. A bánági gabonapiacra a buza árának süllyedése naponta eléri az öt-tíz leit métermázsánként, de még így sincsen megfelelő kereslet buza iránt. Ennek a bánági viszonylatban súlyosan érezhető árcsökkenésnek oka a liszt elhelyezésének nehézségeiben keresendő. A regáti gabona ugyanis erős versenyt támaszt a bánággal szemben és ez azután a malmok figyelmét is ráterelte a regáti gabonára, amelyet nagy tételekben vásároltak. Ez a liszt nagy részben Erdélyben talált vevőre és egyidőre szinte kiszorította a bánági lisztet az erdélyi piacról. A bánági liszt iránti kereslet csökkenése így kihatással volt a bánági búzára is, amelynek ára ezért szintén esik. Hozzájárul ehhez még az is, hogy búzában export sincsen. Jelenleg csupán gyengébb minőségű regáti árpában van export, azonban csak kisebb mennyiségben. Az üzleti forgalom általában csökken és ezért a gabonaművek irányzata továbbra is lanyha. A piaca árak a következők: 76 kilós temesi buza 325—330 lei, 77—78 kilós torontáli buza 340 lei, ótengeri 200 lei, új-tengeri 140 lei, öröképes tengeri 145 lei, zab 190—195 lei, árpa 165 lei, tökmag 720 lei, napraforgómag 300 lei, 30/70-es kismalmi liszt 540—570 lei, takarmányliszt 185—190 lei és korpa 160 lei százkilónként.

A párisi pénzügyi tárgyalások. Párisból kapott telefonátjelentés szerint Románia megbízottai megkezdték a tárgyalásokat a román-francia kölcsönkötvények tulajdonosainak képviselőivel. Az összes hitelezők megbízottai és a román megbízottak hétfőn

véleménye.

— Ha erre nem is kerülne a sor, — jegyezte meg Gratz — azonban megtörténhetik az, hogy az ántánkövetek valóban beleavatkoznak majd és arra kényszerítik felségedet, hogy írja alá lemondását.

— Tehát nemmel válaszolunk, — döntött a király.

Mikor Svoy ezredes megkapta a választ, volt még egy másik javaslata is:

— A budapesti kormány megbízottai túl az ellenséges vonalakon találkoznak felséged felelős politikai tanácsadóival és ott megbeszéljük, hogy mi legyen a teendő.

A király megint tanácskozott a körülötte álló urakkal.

— Ezt el lehet és el kell fogadni, — mondotta Rakovszky István — mert, ha nem fogadjuk el, akkor a budapesti kormány a következményekért minket fog felelőssé tenni és ránk fogja hárítani a testvérharc odiumát.

Hegedüs altábornagy odafordult a királyhoz és sugva tanácsolta:

— Ezt az ajánlatot el kell fogadni, felség. Éjszakára a demarkációs vonalat majd úgy csináljuk meg, hogy kedvező kiindulási pontunk lehessen.

A király még egy darabig gondolkodott és azután úgy döntött, hogy ezt az ajánlatot elfogadja.

— Rendben van, — jelentette ki — ebbe belemegyünk. De most még át akarok menni a rajvonalba, hogy meggyő-

teljes ültést tartanak, amelyen az engedelmények ügyében kezdik meg a tárgyalásokat. Az ülésen nemcsak a Románia által felvett kölcsönök kötvényeiről fognak tárgyalni, hanem az 1897. évi magyar kölcsönkötvényekről is, amelyeket Románia, mint a volt osztrák-magyar monarchia egyik utódállama, a békeszerződések alapján átvett és annak kifizetését vállalta.

A hetipiac élénk forgalma. A tegnapi hetipiac igen élénk forgalmat mutatott. Rengeteg paraj, zöldhagyma és piros hónapos retek volt már, ami bevezetője a tavaszi évadnak. A hetipiac átlagos árai a következők voltak: Paraj 15 lei kilója, hónapos retek csomója 5 lei, zöldhagyma csomója 1 lei, cékla 3 lei, torma 15—18 lei, rózsakrumpli 3 lei, vörshagyma 2—3 lei, savanyú káposzta 5 lei, úvegbe eltett tök és zöldbab 10 lei, száraz borsó 8—16 lei, lencse 7—8 lei, fokhagyma 6 lei, libacomb 35 lei, libamell 40 lei, libaháj 40 lei, libaprótlék 18—20 lei, libamáj 120—180 lei, tarhonya 20—22 lei, gyurt tészta levesbe 30—35 lei, aszalt szilva 14—18 lei, szilvaiz 14—16 lei, harcsa fej nélkül 100—120 lei, ponty 25 lei, harcsa 50 lei, vaj 56 lei, fűzvaj 40, tea-vaj 60 lei, tehénturó 8 lei, liptói turó 40—50 lei, székelyturó 24 lei, virágméz 36 lei, akácméz 40 lei, dióbél 60 lei kilónkénti áron, tökmagolaj literje 40 lei, tejfel literje 26—30 lei, tojás darabja 80 bani.

Mozi

Szombat, március 10.

Apollo-mozi: Tavasz zäpor.

Capitol-mozi: Jennie Gerhardt.

Forum-mozi: Leányka a vásáron.

Concordia-mozi: Hajnali mérkőzés.

zödjem, vajjon az egyszerű katonák és a többi tiszték ugyanazon a véleményen vannak-e, mint Shvoy ezredes.

Hegedüs ezt nem tartotta tanácsosnak.

— Felség, erre már késő van. Félóra múlva teljesen sötét lesz. A sötétségben könnyen pánik támadhat és ha a katonák össze-vissza lövöldözni kezdenek, nem lehet tudni, kit ér a golyó. De feltevé, hogy nem történik semmi baj, akkor sem tanácsos az átmenet. Fegyverszünet van és ha felséged meglátogatja az ellenséges rajvonalat, a kormány azt könnyen odamagyarázhatja, hogy a létrejött megállapodást nem akarjuk betartani.

A király kíséretének tagjai osztottak az altábornagy felfogásában. Ezenkívül az a kívánságuk is volt, hogy a találkozás ne a kormánycsapatok vonalán tul menjen végbe, hanem a király csapatain belül. Erre minden eshetőségre számítva azért volt szükség, nehogy a kormány esetleg elrendelje a király tanácsosainak a letartóztatását.

Az urak visszatértek Shvoy ezredeshez és köztölték vele, hogy a király az ajánlatot elfogadja. Egyben megállapodtak arra nézve, hogy másnap, azaz 1921 október 24-én reggel nyolc órakor a Csiky-majornál lesz a találkozás, amely északra fekszik Török-Bálint vasuti állomástól. Az éjszakára szóló demarkációs vonalat Hegedüs altábornagy és Svoy ezredes fogják megállapítani.

